

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TOSHKENT VILOYATI NURAFSHON SHAHAR HOKIMINING QARORI

Nurafshon sh., Toshkent yo‘li ko‘chasi, 55a uy

2023 - yil 12 - yanvar

7-10-213-Q/23

Nurafshon shahar hokimligi

Shahardagi xo‘jaliklararo avtomobil yo‘llaridan, shaharning, shahar posyolkalarining, mahallalarning ko‘chalaridan foydalanish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash to‘g‘risida

O‘zbekiston Respublikasining “Avtomobil yo‘llari to‘g‘risida”gi Qonunining 20-moddasiga hamda O‘zbekiston Respublikasi “Mahalliy davlat hokimiyati to‘g‘risida”gi Qonunining 6 va 25-moddalariga asosan,

QAROR QILINDI:

1. O‘rta Chirchiq tumani yo‘llardan foydalanish unitar korxonasi va shahar obodonlashtirish boshqarmasi bilan hamkorlikda ishlab chiqilgan shahardagi xo‘jaliklararo avtomobil yo‘llaridan, shaharning, shahar posyolkalarining, mahallalarning ko‘chalaridan foydalanish tartibi to‘g‘risidagi nizom ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

2. Shahar hokimining o‘rinbosari S.Ubaydullayev, O‘rta Chirchiq tumani yo‘llardan foydalanish unitar korxonasi (S.Narxodjayev), shahar obodonlashtirish boshqarmasi (D.Xakimov), fuqarolarning o‘zini-o‘zi boshqarish organlari bilan hamkorlikda, shahar hududidagi yo‘llarni saqlash, ta‘mirlash hamda obodonlashtirish ishlarini tashkil etib borsinlar.

3. “Mash‘al” gazetasi bosh muharriri T.Xakimov, shahar hokimligi axborot xizmati mazkur qaror gazetada rasman e‘lon qilinsin va hokimlikning rasmiy veb-saytiga joylashtirilsin, ushbu qaror rasman e‘lon qilingan kundan boshlab kuchga kiradi.

4. Ushbu qaror ijrosini nazorat qilish shahar hokimining o‘rinbosari S.Ubaydullayev, shahar Obodonlashtirish boshqarmasi D.Xakimov va funksional vazifalariga ko‘ra yo‘l sohasidagi tartib ijrosiga mas‘ul bo‘lgan boshqa tashkilotlar zimmasiga yuklatilsin.

Shahar hokimi

M.Saliyev

Nurafshon shahar hokimining
2023 yil 12 yanvardagi
7-10-213-Q/23-son qaroriga
1-ilova

**Nurafshon shaharidagi xo‘jaliklararo avtomobil yo‘llaridan, shaharning,
shahar posyolkalarining, mahallalarning ko‘chalaridan foydalanish tartibi
to‘g‘risidagi**

NIZOM

Mazkur nizom Nurafshon shaharidagi xo‘jaliklararo avtomobil yo‘llaridan, shaharning, shahar posyolkalarining, mahallalarning ko‘chalaridan foydalanish tartibini belgilaydi.

I. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Nizomda quyidagi asosiy tushunchalar qo‘llaniladi:

Aholi punktlari ko‘chalari va xo‘jaliklararo qishloq avtomobil yo‘llari — transport vositalari harakatlanishi uchun mo‘ljallangan, ularning belgilangan tezlikda, og‘irlikda, o‘lchamlarda muttasil va xavfsiz harakatlanishini ta‘minlaydigan muhandislik inshootlari majmuasi, shuningdek ushbu majmuani joylashtirish uchun berilgan yer uchastkalari va majmua ustidagi belgilangan doiradagi bo‘shliq;

Yo‘llardan foydalanuvchilar — yo‘l harakatining ishtirokchilari bo‘lgan yoki ajratilgan mintaqaga hamda yo‘l bo‘yi mintaqasi doiralarida belgilangan tartibda ruxsat etilgan faoliyatni amalga oshiruvchi yuridik va jismoniy shaxslar;

ajratilgan mintaqaga — ko‘chalar va yo‘llar, ularning tegishli konstruktiv elementlari va muhandislik inshootlari, shuningdek yo‘llardan foydalanish uchun zarur bo‘lgan binolar, inshootlarni joylashtirish, ihota va manzarali daraxtzorlar barpo etish uchun doimiy foydalanishga qonun hujjatlarida belgilangan tartibda beriladigan yer uchastkasi;

yo‘l bo‘yi mintaqasi — ajratilgan mintaqaga tutashgan, chegaralarida aholi xavfsizligini va transportning harakatlanish xavfsizligini ta‘minlash uchun yerdan foydalanishning alohida shartlari belgilanadigan yer uchastkasi;

xo‘jaliklararo avtomobil yo‘llari - joylardan o‘tadigan va xo‘jaliklarni o‘zaro bog‘laydigan avtomobil yo‘llari. Xo‘jaliklararo avtomobil yo‘llari (agar qonunlarda boshqacha qoida nazarda tutilmagan bo‘lsa) shahar hokimligi ixtiyorida bo‘ladi.

2. Shahar hududidagi yo‘llar xo‘jaliklararo avtomobil yo‘llari (bundan keyin “avtomobil yo‘llari” deb yuritiladi) va Nurafshon (shahar markazidagi shahar nomi ko‘rsatiladi) shahri va boshqa aholi punktlarining ko‘chalari (bundan keyin “aholi punkti ko‘chalari” deb yuritiladi)ga bo‘linadi.

3. **Xo‘jaliklararo avtomobil yo‘llari** —joylardan o‘tadigan va xo‘jaliklarni o‘zaro bog‘laydigan avtomobil yo‘llaridir.

Xo‘jaliklararo avtomobil yo‘llarini saqlash, qurilish-ta‘mirlash va boshqa yo‘ldan foydalanish bilan bog‘liq tadbirlarni amalga oshirish uchun O‘rta Chirchiq tumani yo‘llardan foydalanish unitar korxonasi tomonidan amalga oshiriladi va bu yo‘llar mazkur korxona ixtiyorida bo‘ladi.

4. Xo‘jalik avtomobil yo‘llari davlat yoki yuridik va jismoniy shaxslarning mulki bo‘lishi mumkin. Texnologik maqsadlarga xizmat qiladigan yo‘llar, shoxobcha, xizmat, patrul va boshqa shunga o‘xshash avtomobil yo‘llari xo‘jalik avtomobil yo‘llari jumlasiga kiradi.

5. Shaharlar va boshqa aholi punktlarining ko‘chalari Nurafshon shahar, mahallalar doirasida o‘tadi, mazkur ko‘chalarning O‘zbekiston Respublikasining umumiy foydalanishdagi avtomobil yo‘llari ro‘yxatiga belgilangan tartibda kiritilgan uchastkalari bundan mustasno.

Shaharlar va boshqa aholi punktlarining ko‘chalari davlat mulki bo‘lib, shahar Obodonlashtirish korxonasi ixtiyorida bo‘ladi.

6. Shahar va boshqa aholi punktlarining ko‘chalari, shuningdek xo‘jaliklararo avtomobil yo‘llari davlat mulki bo‘lib, yo‘llardan foydalanuvchilar uchun ochiqdir. Shahar va boshqa aholi punktlarining ko‘chalari, shuningdek avtomobil yo‘llari aholi ehtiyojlarini, davlatning ijtimoiy-iqtisodiy va mudofaa ehtiyojlarini qanoatlantirish uchun massivlar hamda boshqa aholi punktlari o‘rtasida yuklar va yo‘lovchilar tashishni ta‘minlaydi.

7. Aholi punkti ko‘chalari va avtomobil yo‘llari va ularga ajratilgan mintaqalarda harakat xavfsizligining ta‘minlanganligi va to‘g‘ri tashkil etilganligi, harakat xavfsizligi talablariga zid kamchiliklar va noqonuniy qurilishlar bo‘lmasligi yo‘l tashkilotlari (yoki boshqa mutasaddi idoralar) hamda shahar ichki ishlar bo‘limining davlat yo‘l harakati xavfsizligi bo‘linmasi (keyingi o‘rinlarda davlat yo‘l harakati xavfsizligi xizmati deb ataladi) tomonidan nazorat qilinadi.

8. Aholi punkti ko‘chalari va avtomobil yo‘llari va ularga ajratilgan

mintaqalarning kelgusida rivojlantirish rejasini hamda mazkur joylarga quriladigan obyektlarning meyoriy hujjatlar talablariga muvofiq bo'lishini nazorat qilish shahar qurilish bo'limi tomonidan amalga oshiriladi.

II. Nurafshon shahari va boshqa aholi punktlarining ko'chalaridan, shuningdek xo'jaliklararo avtomobil yo'llarini moliyalashtirish

9. Nurafshon shahari va boshqa aholi punktlarining ko'chalarini, shuningdek xo'jaliklararo avtomobil yo'llarini moliyalashtirish mahalliy budjet mablag'lari hisobidan amalga oshiriladi.

10. Xo'jalik avtomobil yo'llarini moliyalashtirish ular qaysi yuridik va jismoniy shaxslar ixtiyorida bo'lsa, o'sha yuridik va jismoniy shaxslar tomonidan amalga oshiriladi.

III. Aholi punktlarining ko'chalaridan va qishloq avtomobil yo'llaridan foydalanuvchilarning huquqlari va majburiyatlari

11. Avtomobil yo'llari va aholi punktlari ko'chalaridan hamda ularga ajratilgan mintaqalardan foydalanish:

Avtomobil yo'llari va aholi punktlari ko'chalaridan foydalanish O'zbekiston Respublikasining "Yo'l harakati xavfsizligi to'g'risida"gi qonuniga va yo'l xarakati qoidalariga amal qilgan holda amalga oshiriladi.

12. Avtomobil yo'llari va aholi punktlari ko'chalaridan yuridik va jismoniy shaxslar foydalanish xuquqiga ega.

13. Yo'l mintaqasidagi yer osti va ustidan o'tuvchi hamda boshqa inshoot va kommunikasiyalarni quruvchi yoki ta'mirlovchi tashkilotlar tegishli talablarga amal qilishlari shart.

Ajratilgan mintaqadan unda ishlar bajarish uchun avtomobil yo'li qaysi yuridik va jismoniy shaxslar ixtiyorida bo'lsa, faqat o'sha yuridik va jismoniy shaxslarning ruxsati bilan foydalanilishi mumkin.

Ajratilgan mintaqaning uchastkalari atrof-muhitni muhofaza qilish va harakat xavfsizligi qoidalarini talablarini ta'minlash sharti bilan servis obyektlarini joylashtirish uchun vaqtincha foydalanishga belgilangan tartibda berilishi mumkin.

14. Aholi punkti ko'chalari va avtomobil yo'llaridan foydalanuvchilarning huquqlari:

yo‘llardan mutassil, yil davomida, xavf-xatarsiz, erkin va qulay sharoitlarda harakatlanish;

aholi punktlari ko‘chalari va avtomobil yo‘llari sharoitlari to‘g‘risidagi barcha axborotlarni olish;

yo‘llardagi nosozliklar tufayli yetkazilgan zararni belgilangan tartibda undirib olish;

yo‘llarda yo‘l xarakati qoidalariga asosan belgilangan tezlikda xarakatlanish.

15. Yo‘llardan foydalanuvchilarning majburiyatlari:

yo‘llar va undagi sun‘iy inshootlarga ziyon yetkazmaydigan, harakat xavfsizligi talablariga javob beradigan, texnik jihatdan soz mashina va transport vositalaridan foydalanish;

yo‘lga ajratilgan mintaqani ifloslantirmaslik va yo‘lga shikast yetkazmaslik;

yo‘l elementlari shikastlanishiga yo‘l qo‘ygan foydalanuvchilar, belgilangan tartibda javobgarlikka tortiladi hamda shikastlangan elementlarni va ularni tiklash ishlari qiymatini qoplaydi;

avtomobil yo‘lida transport vositasi qatnovi, yo‘l xarakati qoidalariga asosan faqat yo‘lning qatnov qismida, xarakat yo‘nalishi bo‘yicha o‘ng tamonda xarakatlanishiga ruxsat etiladi;

yo‘l xarakati ishtirokchilari avtomobil yo‘llarida va yo‘l inshootlarida xarakat xavfsizligiga zid nosozliklar va buzilishlarni ko‘rishganida, bu xaqda yaqindagi yo‘l tashkilotlari yoki ichki ishlar organlariga zudlik bilan xabar berishlari shart.

16. Yo‘l bo‘yida amaldagi meyoriy hujjatlar talablari asosida joylashgan bozorlar, savdo va xizmat ko‘rsatish va boshqa obyektlar bo‘lsa, ulardan foydalanuvchi yuridik va jismoniy shaxslar transport vositalari uchun barcha qulayliklarga ega, kirish va chiqish yo‘llari bo‘lgan maydonlar va transport vositalarini vaqtincha saqlash joylari bo‘lishini hamda yo‘l mintaqasini toza holda saqlashni belgilangan tartibda ta‘minlashi shart.

17. Aholi punktlari ko‘chalari va avtomobil yo‘llari hamda ularning xavfsizlik mintaqalarida quyidagilar ta‘qiqlanadi:

avtomobil yo‘llari va ulardagi sun‘iy inshootlarni saqlashga va harakat

xavfsizligini ta'minlashga taalluqli bo'lmagan boshqa bino va inshootlarni qurish;

yo'llarga, yo'l inshootlari, yo'l belgilari va ko'rsatkichlariga, harakatlanishni tashkil etuvchi va boshqaruvchi texnik vositalarga hamda yo'lga taalluqli boshqa narsalarga ziyon yetkazish;

harakatlanish vaqtincha to'xtatilgan yo'l qismlaridan transport vositasida maxsus ruxsatnomasiz o'tish;

asfaltobeton va sementobeton qoplamali yo'llarda zanjirli transport vositalarining maxsus himoyalovchi boshmoqlarsiz harakatlanishi,

katta hajmli va og'ir vaznli, havfli yuklarni tashishda o'rnatilgan qonun-qoidalarga asosan maxsus ruxsatnomasiz xarakatlanishi;

podalarni haydab o'tish, (podalarni faqat belgilangan va tegishli yo'l belgisi qo'yilgan joydan haydab o'tishga ruxsat etiladi) va ularni boqish;

qatnov qismi va yo'l chetini, ko'priklarni, quvurlarni, ariqchalarni, suv qochirish inshooti (drenaj) qurilmalarini ifloslantirish, yo'llarga va ajratilgan mintaqaga to'kilib-sochiladigan yuklarni belgilangan idishlarga joylashtirmasdan tashish;

yo'nalishlarni ajratuvchi tasmaga barcha turdagi transport vositalarining chiqishi;

yo'l va yo'l inshootlarini har qanday elementlar bilan, aravalar, texnikalar, materiallar va boshqalar bilan to'sib qo'yish, arkalar, shlagbaumlar va boshqa inshootlar qurish, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini quritish, har xil materiallarni taxlab qo'yish, chiqindi va qorlarni uyib qo'yish;

transport vositalarini ta'mirlash va moylash, yonilg'i-moylash materiallarini quyish, yuk ortish va yuk tushirish, yukni boshqa texnikaga ortish va mahkamlash, tozalash va yuvish (ilojsiz holatlarda ular yo'ldan chiqib, ajratilgan tasma hududida bunday ishlarni amalga oshirishi mumkin, biroq haydovchi yoki transport vositasi egasi shu joyni darhol tozalab qo'yishi shart);

ajratilgan mintaqada hamda ko'priklardan, yo'l o'tkazgichlardan va estakadalardan 200 metrgacha bo'lgan masofalarda lagerlar, palatkali shaharchalar barpo etish va olov yoqish;

daryolar va anhorlarning ko'priklari ostida qayiqalar stansiyasi, qayiqalar to'xtash joyi va boshqa inshootlar qurish;

ko'priklar, yo'l o'tkazgichlar va boshqa sun'iy inshootlar ostida va ustida yo'l infrastrukturasi bog'liq bo'lmagan bino va inshootlarni qurish;

daryolardagi ko'priklardan o'zan bo'ylab yuqoriga va pastga qarab 2,5 km. gacha bo'lgan masofada qum va toshlar olish uchun karerlar barpo etish;

yer sho'rini yuvish, yo'l chetidagi ariqchalardan sug'orish uchun foydalanish, madaniy qishloq xo'jaligi ekinlarini ekish, yashil mintaqani sug'orish kabi ishlarda avtomobil yo'llarini suvga bostirish, ajratilgan mintaqani balchiqlantirish;

suv qochiruvchi inshootlarga va zaxira yerlarga kanalizasiya, ishlatilgan meliorasiya va oqova suvlarni oqizish;

yuqori kuchlanishli elektr tarmoqlarining avtomobil yo'llarini kesib o'tish joylarini elektr simi uzilib, yo'l qismiga tushishiga qarshi xavfsizlikni ta'minlovchi himoya qurilmalarisiz qurish.

18. Aholi punktlari ko'chalari va avtomobil yo'llariga tutash yer uchastkalarining mulkdorlari, egalari va ulardan foydalanuvchilar majburiyatlari:

avtomobil yo'lga qo'shiladigan va shoxobcha yo'llarni texnik jihatdan soz holatda saqlashlari;

ajratilgan mintaqadagi dov-daraxtlarni asrash va saqlashga ko'maklashishlari;

aholi punktlari ko'chalari va avtomobil yo'llari yo'lga tutash butalarni parvarish qilishlari va imoratlarni soz holatda saqlashlari;

aholi punktlari ko'chalari va avtomobil yo'llari o'qidan ellik metrdan kam bo'lgan masofada toshlar, shox-shabba, konstruksiyalar va boshqa materiallar to'planishiga yo'l qo'ymasliklari shart.

19. Aholi punktlari ko'chalari va avtomobil yo'llaridan foydalanuvchilarning yo'lni balansda saqlovchi tashkilotlar bilan kelishmasdan quyidagilarni amalga oshirishi ta'qiqlanadi:

katta hajmli, og'ir vaznli va xavfli yuklarni tashish;

yo'llarni kanallar, aloqa va elektr energiyasi uzatuvchi tarmoqlar, neft va gaz o'tkazuvchi quvurlar hamda temir yo'llar bilan kesib o'tish;

yo'llarga qo'shiluvchi va shoxobcha yo'llar qurish;

ko'priklar va suv o'tkazuvchi quvurlar yaqinida meliorasiya hamda boshqa maqsadlar uchun daryolar va zovurlarning o'zanlarini chuqurlashtirish;

yo'llarga qo'shib ketgan shlyuzlar, to'g'onlar va boshqa meliorasiya hamda gidrotexnika inshootlarini ta'mirlash;

ajratilgan mintaqada yo'l axborotiga aloqasi bo'lmagan reklama, e'lonlar o'rnatish va joylashtirish;

yo'llarning chetlarida, yo'l ko'tarmalari yoki o'ymalari qiyaliklarida joylashgan foydalanishdagi aloqa va elektr energiyasi uzatish, xamda neft va gaz o'tkazuvchi quvurlar tarmoqlarini ta'mirlash;

ajratilgan mintaqada ruxsatsiz ko'kalamzorlashtirish ishlarini olib borish;

yo'llarda sport musobaqalari va ommaviy tadbirlar o'tkazish;

yo'llardan qishloq xo'jaligi mahsulotlarini saqlash va quritish maqsadlarida foydalanish;

yo'llarda transport va piyodalar xarakatiga ta'sir o'tkazuvchi barcha ishlarni olib borish.

20. Yer osti va usti muxandislik kommunikasiyalar yo'l mintaqasi yoqalab o'tkazilishi yo'llarni balansda saqlovchi vakolatli tashkilotning ruxsati bilan, amaldagi meyoriy hujjatlarda belgilangan qoidalar talablari asosida amalga oshiriladi. Birorta kommunikasiya tarmoqlarining to'g'ridan – to'g'ri yo'l to'shasida joylashtirilishi taqiqlanadi.

21. Aholi punktlari ko'chalari va avtomobil yo'llari mintaqalarida servis va infratuzilma obyektlarini joylashtirish yo'lni balansda saqlovchi tashkilot va shahar hokimligi ruxsati bilan, belgilangan tartibda tegishli idora va tashkilotlar bilan kelishilib, o'rnatilgan tartibda amalga oshiriladi.

22. Ajratilgan mintaqaning uchastkalari atrof-muhitni muhofaza qilish va harakat xavfsizligi qoidalari talablarini ta'minlash sharti bilan servis obyektlarini joylashtirish uchun vaqtincha foydalanishga belgilangan tartibda beriladi.

IV. Aholi punktlari ko'chalari va qishloq avtomobil yo'llarida transport vositalarining ruxsat etilgan gabaritlari va o'qiga tushadigan yuklamalari

23. Aholi punktlari ko'chalari va avtomobil yo'llarida transport vositalarining ruxsat etilgan gabaritlari va o'qiga tushadigan yuklamalari

umumfoydalanishdagi avtomobil yo‘llariga belgilangan meyorlarga muvofiq belgilanadi.

V. Aholi punktlari ko‘chalari va qishloq avtomobil yo‘llari transport xarakatini vaqtincha cheklash va to‘xtatish holatlari

24. Aholi punkti ko‘chalari va avtomobil yo‘llarida transport harakati quyidagi hollarda vaqtincha cheklanishi va to‘xtatilishi mumkin:

aholi punktlari ko‘chalari va avtomobil yo‘llari qayta qurish, mukammal ta‘mirlash va ta‘mirlashda;

noqulay tabiiy iqlim sharoitlarida yo‘llar va uning ayrim bo‘laklaridagi konstruktiv elementlarning ko‘tarish imkoniyati pasayganida va boshqa holatlarda yo‘l harakati xavfsizligini ta‘minlashda.

25. Aholi punktlari ko‘chalari va avtomobil yo‘llarida transport xarakati vaqtinchalik cheklansa yoki to‘xtatilsa, yo‘lni balansda saqlovchi va ta‘mirlovchi tashkilot ushbu holat yuzasidan yo‘ldan foydalanuvchilarni ogohlantirishi shart.

26. Yo‘llarda harakatlanishni vaqtincha chegaralash yoki to‘xtatish tegishli yo‘l tashkilotlari tomonidan, Davlat yo‘l harakati xavfsizligi xizmati organlari bilan kelishilgan holda amalga oshiriladi.

27. Ommaviy tadbirlar o‘tkazish paytida esa yo‘llarda harakatlanishni vaqtincha chegaralash yoki to‘xtatish uchun shahar hokimining farmoyishi bo‘lishi lozim.

28. Transport harakati vaqtinchalik cheklangan yoki to‘xtatilgan avtomobil yo‘llarida foydalanuvchilarni nazorat qilish davlat nazorat organlari tomonidan berilgan vakolatlar chegarasida amalga oshiriladi.

29. Noqulay tabiiy-iqlim sharoitlarida joriy qilinadigan vaqtinchalik transport harakat cheklovlari:

yo‘llarning qurilmaviy elementlari o‘ta namlangan bahor mavsumida;

yo‘llar qurilmaviy elementlarining o‘ta yuqori havo harorati ta‘sirida yuk ko‘tarish imkoniyati susaygan yoz mavsumida;

30. Bahor mavsumida harakatni vaqtinchalik cheklash amaldagi transport vositasi o‘qiga tushadigan yuklamani cheklovchi tegishli yo‘l belgilarini o‘rnatish orqali dalolatnoma asosida amalga oshiriladi.

Bahor mavsumida quyidagi holatlarda harakatni vaqtinchalik cheklash joriy qilinmaydi;

barcha yoʻnalishlardagi avtobuslarda yoʻlovchilar tashishda;

oziq-ovqat mahsulotlari, hayvonlar, dori-darmonlar, yoqilgʻi-moylash materiallari, urugʻlik fondi, oʻgʻitlar, pochta va pochta yuklarini tashishda;

tabiiy ofatlarni tugatish yoki oldini olish yohud favqulodda vaziyatlarda kerakli yuklarni tashishda;

Oʻzbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligiga tegishli transport vositalarining oʻtishida.

VI. Aholi punkti koʻchalari va qishloq avtomobil yoʻllarini saqlash va taʼmirlashda yoʻl tashkilotlarining huquq va majburiyatlari

31. Aholi punktlari koʻchalari va qishloq avtomobil yoʻllarini saqlash va taʼmirlashda yoʻl tashkilotlarining xuquqlari:

Yoʻl tashkilotlari Davlat yoʻl harakati xavfsizligi xizmati va Favqulodda vaziyatlar vazirligining hududiy organlari bilan hamkorlikda noqulay tabiiy-iqlim sharoitlarida, tabiiy ofatlar, yongʻinlarda yoʻllarning yuk koʻtarish imkoniyatining yoʻqolishi va boshqa shu kabi vaziyatlarda, shuningdek, tamirlash-qurilish ishlarini oʻtkazishda transport vositalari harakatini cheklash yoki taʼqiqlash hamda bu haqda joylardagi shahar hokimligini xabardor qilish, avtomobil yoʻllaridan foydalanuvchilarga ommaviy-axborot vositalari orqali bildirish va tegishli yoʻl belgilarini oʻrnatish huquqiga egadirlar.

32. Aholi punktlari koʻchalari va qishloq avtomobil yoʻllarini saqlash va taʼmirlashda yoʻl tashkilotlarining majburiyatlari:

tasarrufidagi yoʻllar va koʻchalar hamda muhandislik inshootlarini soz holatda saqlash va yoʻldan transport vositalarining muttasil hamda xavfsiz oʻtishlarini taʼminlash;

tasarrufidagi yoʻllar va koʻchalarda muhandislik inshootlarini meyoriy talablar asosida saqlash va ular holatini yaxshilash boʻyicha tegishli chora-tadbirlar ishlab chiqish;

yoʻllarni va yoʻl inshootlarini qish mavsumida tezkorlik bilan qordan tozalash, muzlamalar oldini olish va yoʻlning ifloslanmaslik choralari koʻrish;

yoʻlning nobop boʻlaklari talab darajasida jihozlanishini, kechasi va kunduzi yaxshi koʻrinadigan toʻsiqlar, yoʻl belgilari va tegishli koʻrsatkichlar oʻrnatilgan boʻlishini, zarur hollarda esa aylanib oʻtish yoʻllarini tashkil etish;

yoʻlning ayrim boʻlaklaridagi xavfli vaziyat va qiyin ob-havo haqidagi maʼlumotlar boʻyicha harakat qatnashchilarini oʻz vaqtida ogohlantirish;

yoʻl sharoiti bilan bogʻliq yoʻl-transport xodisalarini doimiy oʻrganib borish, xodisa sabablarini tahlil qilish va Davlat yoʻl harakati xavfsizligi xizmati bilan uzviy hamkorlikda harakat xavfsizligini taʼminlash boʻyicha chora-tadbirlar koʻrish;

halokat sodir boʻlgan vaziyatlarda u haqda tegishli davlat organlarini xabardor qilish, jabrlanuvchilarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish va tez yordam xizmatini chaqirish;

yoʻl qatnov qismining qurilish materiallari bilan toʻsilib qolishiga yoʻl qoʻymaslik, ishlayotgan yoʻl mashina va mexanizmlarini oʻz vaqtida yoʻldan chiqarib qoʻyish;

avtobus bekatlarida yoʻlovchilarni chiqarish va tushirish maydonlari boʻlishini taʼminlash, zarur hollarda avtopavilonlar qurish;

haydovchilarning dam olishi uchun belgilangan joylarda transport vositalari turishi uchun tegishli shart-sharoitlari boʻlgan maydonchalar tashkil etish;

yoʻl belgilarini amaldagi davlat standartiga asosan oʻrnatish, harakatlanish uchun xavfli boʻlgan uchastkalarni zarur toʻsiqlar va qurilmalar bilan jihozlash;

amaldagi texnik meyorlarga asosan avtomobil yoʻllari bilan bir sathda kesishgan temir yoʻl kesishmalarini saqlash.

33. Yoʻl mintaqasi yoki unga tutash joylarda xar qanday ish olib borayotgan yuridik va jismoniy shaxslar bajarayotgan ishlarini yoʻl tashkiloti va Davlat yoʻl harakati xavfsizligi xizmatining tavsiya va koʻrsatmalari asosida belgilangan muddatlarda tamomlashga va ish olib borayotgan yoʻl boʻlaklaridagi harakat xavfsizligiga toʻliq javobgardirlar. Ular ish boshlashdan oldin yoʻl tashkilotidan tegishli ruxsatnoma(order) olishi shart.

34. Taʼmirlash ishlari olib borilayotgan joylardagi harakat xavfsizligini taʼminlash maqsadida yoʻl tashkilotlari tegishli chora-tadbirlar koʻrishi lozim.

35. Ta'mirlash ishlari olib boriladigan yo'l qismiga ta'mirlashni boshlashdan oldin vaqtinchalik yo'l belgilari, signallar, konuslar, rangli bayroqchali bog'ichlar, to'suvchi va yo'naltiruvchi moslamalar, ishora ustunchalari, ogohlantiruvchi qizil chiroqlar yordamida to'sib muhofazalanadi va ta'mirlanayotgan joyni aylanib o'tish yo'llari tashkil etiladi.

36. Harakatlanishni tashkil etishning texnik vositalari yo'l ishlari olib borilayotgan joylarni to'siqlar bilan o'rash va mazkur joylarda harakatlanishni tashkil etish Davlat yo'l harakati xavfsizligi xizmati bilan kelishilgan sxemaga muvofiq amalga oshiriladi.

37. Ta'mirlash ishlari olib borilayotgan joylarda ishlar tugallangunga qadar xavfsiz harakatlanishni tashkil etish mas'uliyati mazkur ishlarni amalga oshirayotgan tashkilot rahbarlari zimmasida bo'ladi.

VII. Aholi punktlari ko'chalari va qishloq avtomobil yo'llari mintaqalaridagi yerlardan foydalanish

38. Aholi punktlari ko'chalari va avtomobil yo'llari va yo'l inshootlarini joylashtirish uchun ajratilgan mintaqalar yo'llar va ko'chalar yerlari deb belgilangan. Yo'l va ko'chalar, ular egallab turgan yer davlat mulki xisoblanadi.

39. Aholi punktlari ko'chalari va avtomobil yo'llari va ular egallab turgan mintaqalar yerlariga yo'l poyi egallab turgan yer, transport chorraxasi, yo'l o'tkazgich, sun'iy inshootlar, karerlar, yo'lga xizmat ko'rsatuvchi tashkilotlarning xizmat va yotoq binolari, mintaqadagi dekorativ daraxtlar, buta va boshqa daraxtlar, yo'l infrastrukturasiga kiruvchi boshqa inshootlar yerlari kiradi.

VIII. Vakolatli organlar tomonidan yo'llar va uning mintaqasini nazorat qilish tartibi

40. Yo'llardan foydalanishda sodir bo'lgan va transport vositalari harakatlanishiga to'sqinlik qiluvchi hamda harakat xavfsizligiga zid kamchiliklarni tezkorlik bilan bartaraf etish uchun amalga oshiriladigan kundalik nazorat Davlat yo'l harakati xavfsizligi xizmati tomonidan amalga oshiriladi.

41. Yo'llar va ko'chalarni balansda saqlovchi tashkilotlar Davlat yo'l harakati xavfsizligi xizmati bilan yo'llarini bir yilda ikki marta (bahor va kuzda) mavsumiy ko'rikdan o'tkazib, uning natijasiga ko'ra chora-tadbirlar ishlab chiqadi.

Ko'rik davomida aniqlangan kamchiliklar va noqonuniy qurilishlar yuzasidan Davlat yo'l harakati xavfsizligi xizmati tomonidan tegishli tashkilotlarga

yozma ko'rsatmalar va shahar hokimligiga taqdimnomalar kiritiladi. Yozma ko'rsatmalar va taqdimnomalar olgan tegishli tashkilotlar zudlik bilan, o'z vakolati doirasida aniqlangan kamchiliklarni va noqonuniy qurilishlarni bartaraf etish choralari ko'radi.

IX. Aholi punktlari ko'chalari va qishloq avtomobil yo'llariga tutash yer uchastkalarining mulkdorlari, egalari va ulardan foydalanuvchilarning majburiyatlari

42. Yo'llarga tutash yer uchastkalarining mulkdorlari, egalari va ulardan foydalanuvchilar:

yo'llarga qo'shiladigan va shoxobcha yo'llarni texnikaviy jihatdan soz holatda saqlashlari;

ajratilgan mintaqadagi dov-daraxtlarni asrash va saqlashga ko'maklashishlari;

yo'llarga tutash butalarni parvarish qilishlari va imoratlarni soz holatda saqlashlari shart.

43. Aholi punkti ko'chalari va avtomobil yo'liga tutash yer uchastkalarining mulkdorlari, egalari va ulardan foydalanuvchilar yo'l o'qidan ellik metr dan kam bo'lgan masofada toshlar, shox-shabba, konstruksiyalar va boshqa materiallar to'planishiga yo'l qo'ymasliklari shart.

X. Boshqa davlatlarga yuk tashuvchilarning shahar hududiga avtomobilda kirish-chiqish tartibi

44. Xorijiy davlatlarga yuk tashuvchilarning shahar hududiga avtomobilda kirishlari, bo'lishlari, yuk olib o'tishlari va undan chiqib ketishlarining tartibi O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonun hujjatlariga asosan amalga oshiriladi.

Yo'l harakati qoidalari yoki yuk tashish shartlariga rioya qilmaslik oqibatida yo'l inshootlariga yetkazilgan zarar uchun transport haydovchisi amaldagi qonunchilikka muvofiq javob beradi.

XI. Aholi punktlari ko'chalari va qishloq avtomobil yo'llaridan foydalanish tartibini buzganlik uchun javobgarlik

45. Aholi punktlari ko'chalari va avtomobil yo'llaridan foydalanish tartibiga rioya qilinmaganligi uchun yuridik va jismoniy shaxslar qonun hujjatlarida

belgilangan tartibda javobgarlikka tortiladilar.

XII. Yakuniy qoidalar

46. Aholi punktlari ko'chalari va avtomobil yo'llari sohasidagi nizolar qonun hujjatlarida belgilangan tartibda hal etiladi.